

Hørings svar til "Forslag til Lov om ændring af folkeskoleloven"

Præcis som I, ønsker vi forældre også en bedre folkeskole for vores børn! Vi ønsker en skole, hvor alle børn lærer, har det godt og udvikler sig – og bliver så dygtige, som de kan blive.

Men vi kan ikke se, hvordan det projekt skal kunne lykkes med den fremsatte lovtekst til skolereformen, hvorfor vi hermed på vegne af de mere end 4.200 medlemmer i gruppen 'Forældre imod den nye folkeskolereform' fremsender vores høringssvar med kommentarer til reformen og lovtekstens §1.

En Epinionsundersøgelse fra foråret viser desuden, at 67% af alle forældre til børn i folkeskolen ikke ønsker, at der indføres obligatorisk heldags/helhedsskoler for alle børn. 57% af forældrene anser det ligefrem for problematisk, at skolen lægger beslag på så stor en del af børnenes fritid – hvorfor vi forventer, at flere forældre deler store dele af vore synspunkter ¹.

Oversigt over høringssvarets indhold:

1. Manglende forskningsmæssig dokumentation for reformen

- 1.1 Øget timetal
- 1.2 'Undervisende personale' i undervisningen
- 1.3 Et eksperiment
- 1.4 Lektielæsning på skolen

2. Læringsstyrede aktiviteter kan ikke erstatte den fri leg

- 2.1 Et indhug i børns og familiers frie valg og liv
- 2.2 Understøttende undervisning styret af "ladesiggøre-lige" aktiviteter
- 2.3 Undtagelse kun for eliteidrætsudøvere?

3. Manglende finansiering

- 3.1 Giver flere undervisningstimer med mindre forberedelse kvalitet?
- 3.2 Konsekvenser og besparelser i kommunerne
- 3.3 SFO'er nedlægges

4. Hvordan med inklusion i den anderledes skoledag?

- 4.1 Skrækeeksemplet Vordingborg
- 4.2 SFI-rapport 2013 peger på de "klassiske dyder"

5. Bevægelse

6. Hvad med børnenes arbejdsmiljø, når de skal opholde sig mere på skolen?

- 6.1 Problematisk toiletfaciliteter

7. Bygger reformen på en forket præmis?

- 7.1 Flere grunde end de faglige, når unge dropper ud af uddannelser
- 7.2 Kan reformen bryde den sociale arv?
- 7.3 Kan vi bygge en skole på et "skævt fundament" som PISA?
- 7.4 Er anvendelsen af de nationale test-måltal omsonst?

8. Hvad blev der af skolens dannelsesopgave?

9. I har "glemt" at indrage de professionelle praktikere og forældre

¹ <http://www.dlf.org/files/DLF/Danmarks%20L%C3%A6rerforening%20mener/Tal%20og%20analyser/unders%C3%B8gelser%202013/Analysenotat%20om%20for%C3%A6ldrenes%20syn%20p%C3%A5%20heldagsskolen.pdf>

1. Manglende forskningsmæssig dokumentation for reformen

1.1. Øget timetal

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens affatning af §15)

Der er ikke forskningsmæssig dokumentation for, at skolereformens stærkt øgede timetal vil bidrage med øget læring for børnene. Ikke engang for gruppen af fagligt svage elever, som man bruger som primær argumentation for reformen.

I lovforslagets "Bemærkninger til lovtæksten" s.1 står der at: "Udspillet er udfærdiget på baggrund af en lang række danske og internationale undersøgelser, og bygger derfor i vid udstrækning på den bedst tilgængelige viden om, hvorledes der opnås gode resultater i skolen

samtidig med, at trivslen og den alsidige udvikling tilgodeses." Det er ganske enkelt ikke korrekt.

Den anerkendte forsker John Hatties meget omfattende forskning (den mest omfattende forskning, faktisk) i faktorer, der øger læringen², samt resultater bl.a. fra Timms og Pirls, viser fx tvært imod, at det ikke er antallet af undervisningstimer, der gør eleverne dygtigere, men i stedet en række kvalitative faktorer som kvaliteten af indholdet, lærernes faglighed og en række andre faktorer, der giver øget læring. John Hattie kalder sågar reformen for absurd og uden evidens³.

Hvorfor vil politikerne ikke lave en folkeskole, der bygger på forskning, fakta og viden? Hvorfor vil politikerne ikke lave en skole, der fremmer de faktorer, som faktisk påvirker læring positivt frem for ukritisk at indføre flere timer og udefinerede aktiviteter, der i nogen grad vil blive varetaget af frivillige og ikke læreruddannet personale?

Reformen bliver i "Bemærkninger til lovforslaget" markedsført som et løft af folkeskolen, men der er jf. vores høringssvar med mange henvisninger ikke noget, der videnskabeligt viser, at den vil blive det. Tvært imod ser det ud til, at kvaliteten for vores børn sænkes. Vi indstiller derfor til, at I som politikere besinder jer og i stedet laver en reform, der bygger på forskning, viden og fakta og hvor skolens interesser bliver hørt.

1.2. 'Undervisende personale' i undervisningen

(Indvendinger mod § 1 lovforslagstekstens §16a samt det modstridende i lovforslagstekstens §29a, §30 og § 40 stk 7 samt "Bemærkninger til lovforslaget" s.30: "Mål om kompetencedækning")

På den ene side er intentionen med lovforslaget at øge fagligheden blandt eleverne og der er en målsætning om, at en større andel af lærerne skal være linjefagsuddannede i de fag, de underviser i. Så langt, så godt. Men på den anden side åbner lovforslaget op for, at "undervisende personale", dvs. pædagoger, frivillige samt andet personale *uden* didaktisk uddannelse skal stå for dele af den faglige undervisning samt den understøttende undervisning. Al respekt fore deres kompetencer, men det er jo komplet modstridende og stik imod ovennævnte forskning.

I øvrigt er der en række ubesvarede spørgsmål vedr. de understøttende undervisningstimer: Hvad skal indholdet i de timer være? Hvordan sikres kvalitet og undervisning, der faktisk understøtter fagmål og øvrig undervisning, når underviserne ikke er didaktisk uddannede? For

² Visible Learning by John Hattie (2009)

³<http://www.folkeskolen.dk/529555/laerere--det-er-der-kan-loefte-folkeskolen> og <http://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-gar-danske-forskere-i-kodet-pa-undervisnings-ministeren>

det handler vel ikke blot om aktiviteter for aktiviteternes skyld? Hvordan skal den faglige evaluering af de timer foregå? Hvordan skal frivillige aktører fra fx idrætsforeninger dog kunne forventes at deltage i skoledagen – de er vel selv på arbejde? Og sidst men ikke mindst: hvilken forskning viser, at disse timer reelt vil øge læringen for eleverne? Vi har til gode at se den.

Vi frygter til gengæld, at mange af de understøttende undervisningstimer ender med at blive ren opbevaring uden reelle mål og indhold, der kan flytte fagligheden. Især hvis pædagoger/andet undervisende personale ikke får forberedelsestid til at målsætte, forberede og evaluere undervisningen.

Set i lyset af, at netop flere aktører (lærere, pædagoger, frivillige mfl.) nu skal være en del af børnenes varierede hverdag, finder vi det også meget problematisk, at børnene jf. §1 lovforslagstekstens §18 ikke længere er garanteret en enkelt klasselærer (eller max 2 i en delt klasselærerfunktion) som fast holdepunkt, men at klasselæreropgaverne kan uddelegeres til flere af klassens lærere eller pædagoger.

Desuden ser vi i forbindelse med den understøttende undervisning en forståelig kamp/"rivalisering" imellem faggrupperne og interessenterne (pædagoger, lærere, musikskole, idrætsforeninger mfl.) for at få fat i de timer, så arbejdspladser eller medlemmer sikres. Vi bliver som forældre i den sammenhæng nødt til at påberåbe os børnenes og kvalitetens perspektiv, så der i lovteksten som minimum lægges mere vægt på en sikring af, at timerne reelt skal give kvalitet, læring og trivsel for børnene. Hvordan forestiller man sig fx, at de timer skal evalueres?

1.3. Et eksperiment

(Indvendinger mod § 1 lovforslagstekstens affatning af §15 og §16a)

Evalueringen af de 12 forsøgheldagsskoler (som bl.a. er brugt som baggrund for den udvidede skoledag) konkluderer faktisk, at heldagsskolerne ikke gør eleverne dygtigere. Forskerne bag evalueringerne anbefaler sågar, at man undersøger effekten nærmere, for det er usikkert, hvordan den type skole vil fungere på andre skoler med andre elevsammensætninger⁴... Det er med andre ord et helt udokumenteret eksperiment, der nu skal foldes ud til alle skoler!! Undervisningsministeren argument om at "drypvise erfaringer viser, at reformtankerne er vejen"⁵ er simpelthen ikke godt nok til at indføre et så omfattende reform-eksperiment for alle børn! Ingen kender effekt eller konsekvenser. Man gør det bare... helt uden at tage hensyn til, hvad børn, forældre og de enkelte skoler/lokalområder måtte ønske. Hvad blev der af valgfriheden og muligheden for at vælge det skoletilbud, der måtte passe til ens barn? Ønsker man som forælder ikke den længere skoledag for ens barn, bliver privat- eller friskole jo et plausibelt valg for mange forældre. Det var vel næppe intentionerne med reformen?

Desuden kan varieret undervisning, helhed og kombination af teori og praksis allerede foregå og i vid udstrækning foregår det i skolerne i dag. Det behøver man ikke denne omfattende reform for.

⁴ <https://subsite.kk.dk/~media/B8DBF9652D504B4AA5294C2B743936F9.ashx>)

⁵ <http://www.folkeskolen.dk/524501/antorini-drypvise-forskning-viser-at-reformtankerne-er-vejen>

1.4. Lektielæsning på skolen

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens §16a stk 4)

At man oven i flere undervisningstimer ønsker at indføre lektiehjælp/lektiecaféer på skolerne – i første omgang frivilligt – kan også undre meget. Specielt taget i betragtning, at forskning omkring lektiers betydning ikke entydigt peger på, at de øger elevernes læring eller resultater. Hvorfor overhovedet sætte elever til at lave lektier på skolen flere timer om ugen, når man ikke har klar forskning/viden om, om det overhovedet nytter at lave lektier?

6

Hvis man endelig vil indføre lektietimerne, bør lovteksten indeholde en formulering om, at det er fagligt kvalificeret og uddannet personale, der varetager lektietimerne.

2. Læringsstyrede aktiviteter kan ikke erstatte den fri leg

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens § 16a)

En skoledag fra fx 8-15 /15.30 vil til gengæld gøre et indhug i mange forældre og børns hverdag, fri tid og frihed. En skoledag på op til 35 timer med lektiecafé og læringsstyrede aktiviteter er jo et voksent arbejdsliv forklædt som et børneliv. Et fuldtidsarbejde.

Værdien af den frie tid og barndommens frie leg, hvor relationer, venskaber, kreativitet, initiativ, selvstændighed og læring også opbygges, underkendes i den grad ved den meget udvidede skoledag. Og vi forældre er, lige som flere anerkendte forskere inden for pædagogik og psykologi (Erik Siigsgaard, Pernille Hviid, mfl.), bekymrede for den udvikling, hvis konsekvenser ingen rigtig kender...⁷

Og nej, reformens understøttende undervisning og varierede undervisning er ikke det samme som fri tid eller den fri leg, der i dag er mulighed for i fritiden eller i SFO/klub. Der er væsentlig forskel på, om man tvinges til at deltage i en læringsstyret aktivitet eller selv vælger den. Styrede aktiviteter kan og skal ikke erstatte børns fri leg. Legen og de fritidspædagogiske aktiviteter HAR en værdi i sig selv, men den mistes, hvis de gøres til middel for at understøtte undervisning og indlæring⁸.

I øvrigt er det kun en del (et sted mellem 60 og 89 % alt efter udregningsmodel jf. note)⁹ af de yngste børn, der går i SFO og klub, som jo er et frivilligt tilbud, hvor man ikke behøver at komme hver dag. Men reformen vil forlænge skoledagen for alle børn – hver dag.

2.1. Et indhug i børns og familiers frie valg og liv

At børn ifølge Undervisningsministeren sagtens har tid og energi til frivillige fritidsaktiviteter efter en skoledag ind til kl. 15 / 15.30 siger virkelig meget om hendes syn på børnelivet og retten til børns fri tid. Et syn, som en stor gruppe forældre, altså ikke deler. Fx skrev denne far til 3 børn i Svendborg (der allerede har indført lange skoledage) et åbent brev til Undervisningsministeren¹⁰: ”Jeg er langt fra imponeret over heldagsskolen. Mine drenge er meget trætte, når de kommer hjem – den yngste sover ofte, når han kommer hjem fra

⁶<http://edu.au.dk/aktuelt/nyhed/artikel/laerer-elever-mere-af-at-faa-lektier-for/>

og <http://videnskab.dk/kultur-samfund/lektier-er-gammeldags>

og <http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2013/06/01/095426.htm>)

⁷ fx <http://www.information.dk/278010>, <http://www.information.dk/319978> og <http://www.sophia-tt.org/userfiles/file/2012/Notat21.pdf>

⁸<http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/500163:Kronik--Formaalet-med-en-heldagsskole-er-uigennemtaenkt>

⁹<http://www.dr.dk/P1/Detektor/Udsendelser/2013/03/12120806.htm>

¹⁰<https://www.facebook.com/ForaeldrelmodDenNyeFolkeskolereform/posts/355395244577020>

skole. Der er ikke meget overskud til at have legekammerater med hjem eller dyrke fritidsinteresser. (...) Jeg har ikke fået børn for at aflevere dem i en kommunal institution og hente dem engang, når de bliver voksne!”.

2.2 Understøttende undervisning styret af ”ladesiggøre-lige” aktiviteter

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens § 3, stk 1,1 samt § 3, stk. 4)

Når intentionerne med de understøttende aktivitetstimer er, at foreningerne skal drages ind i folkeskolen, kan de også få den konsekvens, at kulturen og dannelsen udvandes, fordi det bliver mere ensidige tilbud, børnene præsenteres for. Der er en stor risiko for, at tilbudene i timerne bliver begrænsede af ”ladesiggøre-lige” aktiviteter i skolens lokalmiljø og kommunen. Specielt taget i betragtning, at der ikke tilføres ekstra midler til den understøttende undervisning (fx buskort, abonnementer til div. attraktioner, flere IT-programmer, flere computere, midler til materiale i faglokaler osv.). Hvorfor risikere, at det brede udbud og foreningsliv, der har en samfundsmæssig værdi af 17 mia. årligt¹¹, smides ud med badevandet, når vi i dag har unge mennesker, der gerne cykler eller tager bussen frem og tilbage til deres særlige sport i fx ridehal, svømmehal eller skøjtehal? Børnene får her megen vigtig læring i livet, som skolen ikke kan tilgodese, når en lærer (eller ikke-professionel) skal varetage løbetræning eller hulahop i skolegården. Faciliteterne til bevægelse og understøttende aktiviteter er på en stor del af skolerne ikke eksisterende. Betonskoler med uinspirerende skolegårde, nedslidte skoler med utidsvarende lokaler er jo virkelighed mange steder.

2.3. Undtagelse kun for elite-børn?

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens § 33 nye stk. 8 og 9 samt § 42)

Skolelederen kan give konkret tilladelse til, at en elev opfylder sin undervisningspligt ved at deltage i musikundervisning på den kommunale musikskole eller eliteidrætsudøvelse i en sportsforening. Musik og sport er altså de eneste kulturformer, der skal have elitestatus? Hvorfor ikke hele paletten af fritidstilbud med fx teater, maleri, forfatterkurser, tegning mm.? Hvorfor er det et krav, at musikundervisningen foregår på en kommunal musikskole – hvorfor tæller privat musikundervisning ikke? Hvordan skal børnene overhovedet opnå eliteidrætsudøver-status, når deres fritid begrænses til at dyrke en sport, der ikke vil kunne lade sig gøre på skolerne?

Og hvorfor er det kun elitesportsudøvere, der skal tilgodeses? Hvorfor skal hestepigen, der henter sit selvværd eller vigtige venskaber i ridestalden ikke have muligheden for det? Er det ikke lige så vigtigt?

Skolebestyrelsen tillægges iflg. lovteksten kompetencen til at fastsætte principper for den eventuelle fritagelse. Hvad der nærmere skal forstås som elitesport, må derfor også lægges i hænderne på skolebestyrelsen med de forskelle fra skole til skole, det så måtte medføre. Desuden bør ordet "elite" udgå at lovteksten.

I praksis bliver det dog et problem, at elite-eleverne kommer til at gå glip af undervisningen i de timer, hvor de i stedet dyrker deres idræt – det må jo formodes at der foregår noget fagligt udviklende for de andre elever i de timer, som eliteeleverne så på anden måde skal indhente? Eliteeleverne er jo ikke nødvendigvis fagligt stærke. Deres mulighed for deltagelse i projekt- /gruppearbejde i forbindelse med anderledes undervisning forsvinder. Skal de andre elever i de tilfælde så ”samle op” på eliteeleverne? Eller hvem skal sørge

¹¹ http://www.foreningsliv.dif.dk/da/sitecore/content/Baseline_site/FrontPage/NYHEDER/nyheder/2013/01/20130128_mia.aspx

for, at de kan følge med fagligt i de timer, de er væk?

3. Manglende finansiering

Et meget stort problem ved reformforslaget er dets finansiering – og de der af følgende økonomiske udfordringer, som flere kommuner ender ud med, trods tildelinger ¹². Hvor meget man end måtte tro på reformen, anser vi det for umuligt at den skal give kvalitet for vores børn, hvis den er underfinansieret. Vi frygter, at reformen på denne måde vil blive til besparelser og færre ”varme hænder”/voksne i vores børns hverdag ¹³.

3.1 Giver flere undervisningstimer med mindre forberedelse kvalitet?

En del af reformen skal finansieres ved, at vores børns lærere skal undervise en større del af deres arbejdstid. Flere kommuner planlægger, at lærerne skal undervise 2-3 timer mere om ugen (+ der til hørende forberedelse). Men eftersom Undervisningsministeren ikke kan/vil pege på, hvilke opgaver, lærerne efterfølgende ikke skal løse, kan vi som forældre ikke se konkret, hvordan undervisningens kvalitet ligefrem kan øges. Bliver konsekvensen ikke i stedet, at der nu blot skal forberedes flere (og ifølge reformen bedre) undervisningstimer på mindre forberedelsestid? En anderledes og varieret undervisning, der skal skabe ekstra meget læring hos børnene, kræver vel mindst lige så meget forberedelse som traditionel undervisning? Den forbereder vel ikke sig selv, fordi man nu fx skal samarbejde mere med sit team eller med pædagoger? Hvordan skulle det kunne lade sig gøre i praksis? For lad os lige minde om, at vores børn i allerhøjeste grad befinder sig i praksis. Og at de i praksis har brug for dygtige og velforberedte lærere/undervisere med overskud og engagement, hvis undervisningens kvalitet og deres læring og trivsel skal sikres.

3.2 Konsekvenser og besparelser i kommunerne

Men selv hvis ovenstående udfordring lader sig løse og man reelt mener, at det kan give kvalitet, er finansieringen af den længere skoledag allerede et problem, der er til at tage og føle på i flere kommuner. Regeringen og KL har regnet sig frem til, at kommunerne kan optjene penge ved at flytte eleverne fra SFO til en længere skoledag. Men det er problematisk, fordi én af de parametre, beregningen forudsætter er, at den enkelte kommune kan hente midler ved at skære i SFO'ernes åbningstid. Og sådan forholder det sig ikke nødvendigvis...

I Kolding, fx, er forældrebetalingen i SFO meget høj, så selvom der også afskediges 60 pædagoger fra SFO'erne, kan man ikke frigøre midler nok til finansiering af reformen. Men også Aarhus, Odense, Vejle, Silkeborg og Viborg har ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriet problemer med at frigøre deres del af SFO-midlerne. Næstved og Horsens formodes også at få samme problem ¹⁴.

Reformens finansiering er desuden bundet op på en uændret forældrebetaling for SFO. Men hvad er i grunden det rimelige i, at vi skal betale samme SFO-takst for færre timer i SFO? Desuden er folkeskolen jo gratis og undervisning obligatorisk, men alligevel vil man

¹²<http://oim.dk/media/510042/Omstillingspulje%20vedr%20folkeskolen%202014%20.pdf>

¹³<http://politiken.dk/uddannelse/ECE1921208/skolereform-kan-slaa-hul-i-kommunekasser/>

¹⁴<http://www.folkeskolen.dk/533148/regeringens-egne-tal-viser-det-skolereformen-er-underfinansieret> + <http://jyllands-posten.dk/indland/ECE5834516/skolereform-kan-tvinge-kolding-til-at-massefyre/> + <http://jyllands-posten.dk/aarhus/uddannelse/ECE5844269/reform-koster-ekstra-i-aarhus/>

indirekte overføre midler fra et frivilligt SFO-tilbud til skolen, hvor alle børn går? Dét er et problem.

I Odense, hvor man allerede har indført en længere skoledag, er konsekvensen bl.a., at forældre melder børnene ud af SFO/klub for at spare penge ¹⁵. For nogle børn kan det måske godt gå: måske kan de tage hjem - alene eller sammen med hinanden, til fritidsaktiviteter osv. For andre børn er det mildt sagt en katastrofe, at de ikke længere kommer i SFO'er/klubbers pædagogiske tilbud, som måske afholder dem fra at havne i uheldige miljøer. Begrebet "nøglebarn" bliver under alle omstændigheder genindført... Er det dét, vi ønsker for vores børn? ¹⁶

I flere kommuner og skoler har man oven i finansieringen store problemer med at blive klar til reformens indførelse august 2014 ¹⁷. Vi henstiller derfor til, at det som et minimum indføres en mulighed for udskydelse af dele af reformen i lovforslaget, for de kommuner/skoler, der ikke er klar til at løfte opgaverne. Vores børn har krav på en skole, der fungerer 1.skoledag august 2014.

3.3 SFO'er nedlægges

I Hjørring Kommune vil man fx tage den fulde konsekvens af den ufinansierede reform og helt afskaffe SFO. Det pædagogiske tilbud skal bl.a. erstattes af et low budget tilbud med frivillige samt formodentlig (?) noget pædagogisk personale. Fra kl. 7-8 og fra 15.30-17 skal børnene dog opholde sig i kommunens almindelige daginstitutioner; altså i børnehaverne. Er det kvalitet? Er det sammenhæng for børnene? Er det dét, I havde tænkt jer med denne reform? ¹⁸

Mon ikke flere kommuner finder på tilsvarende obskure fiks-fakserier for at håndtere de økonomiske udfordringer, som reformen pålægger dem? Og er det mon et synderligt godt incitament for os forældre til at arbejde fuld tid, hvis vi ikke har et godt pasningstilbud til vores børn? Næppe.

4. Hvordan med inklusion i den anderledes skoledag?

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens intentioner om længere og mere varieret skoledag set i forhold til inklusion).

At alle børn nu skal inkluderes i folkeskolen, kan man have forskellige holdninger og erfaringer med. En forudsætning for succes på området er dog, at pengene til den nødvendige støtte og inklusion følger med børnene, der har behovet. For nyligt har det vist sig, at flere kommuner har "glimret" på det område. Det giver ikke just stor tiltro til deres håndtering af inklusionen ¹⁹.

Selvfølgelig kan netop de børn (lige som alle andre børn) ikke skæres over én kam. Men ét er sikkert: en stor gruppe af disse børn har et udpræget behov for faste, velkendte rammer og ofte konkrete og afgrænsede opgaver for at kunne trives og udvikle sig. Men de rammer og opgaver vil med den længere, varierede og anderledes skoledag jo selvsagt kontinuerligt ændre sig.

¹⁵<http://www.dr.dk/P4/Fyn/Nyheder/Odense/2013/08/23/073827.htm>

¹⁶<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10151786284615256&set=a.10151153737005256.465309.769900255&type=1&theater>

¹⁷<http://www.b.dk/nationalt/rammerne-i-danske-skoler-vakler>

¹⁸<http://www.tv2nord.dk/artikel/272957:Regionale-nyheder--Hjoerring-vil-afskaffe-SFO-er-naeste-aar>

¹⁹<http://www.b.dk/politiko/var-inklusion-i-folkeskolen-bare-en-spareoevelse>

Oven i det lægges der op til, at en del af undervisningen med reformen skal varetages af frivillige fra idrætsklubber o.lign. Frivillige, som sandsynligvis ikke har redskaber/indsigt i at rumme og inkludere børn med særlige behov og udfordringer.

Hvordan kan det mon håndteres? Hvordan skal de dog inkluderes godt i folkeskolen under disse vilkår?

4.1 Skrækeksemplet Vordingborg

I Vordingborg, der er "tyvstartet" med reformen ser vi skrækeksempler: Her er den længere skoledage og fuld inklusion fx allerede indført. Politikerne ser det som en succes, men lærere og forældre er uenige. Lærerne fortæller om børn, der sidder og græder på gangene, fordi de har det dårligt eller ikke magter de andre børn – uden at de har tid eller støtteressourcer til at tage sig af det. Forældrene er frustrerede og klager til Klagenævnet for Specialundervisning. Vordingborg ligger nu (sammen med Holbæk) på en førsteplads i antallet af klager per indbygger i landet²⁰. Er det kvalitet for børnene?

Er det sådan I ønsker, at børn i Danmark skal "inkluderes", når reformen ruller sig ud?

4.2 SFI-rapport 2013 peger på de "klassiske dyder"

Pudsigt nok viser en rapport fra foråret 2013, som Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, SFI, har lavet for Ministeriet for Børn og Undervisning, at det er de klassiske dyder hos skolelærerne, der giver de bedste resultater, når eleverne skal til afgangsprøver. Rapporten viser, at alle elever og især de, der har en svag baggrund, har gavn af en lærer, der manifesterer sig som en autoritet og udstikker klare linjer for undervisningen²¹. Har Undervisningsministeren mon læst den rapport, hun selv har bestilt?

5. Bevægelse

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens § 15a)

Forskning viser ganske rigtigt, at bevægelse og læring spiller godt sammen. Og selvfølgelig skal vores børn bevæge sig ... i et eller andet omfang, som man naturligvis kan være med til at skabe rammerne for. Men pudsigt nok viser et ph.d.-projekt, der minutiøst har fulgt 500 danske og 500 New Zealandske børn, fx at hvis børn skal bevæge sig mere, skal de ikke skubbes ind i idrætsforeninger og tvungen bevægelse – de skal hellere have flere faciliteter til fri leg i skolegården²². Det var da ét sted at starte...

En udfordring, som vi heller ikke umiddelbart kan se en løsning på er helt konkret, at der ikke er haller og gymnastiksale nok på skolerne til den megen aktivitet. Hvor og hvordan skal de 45 min. bevægelse hver dag foregå? I skolegården? I klasseværelserne med 26 teenagere, der sveder og efterfølgende ikke har mulighed for at klæde om eller gå i bad? Og burde de ikke have mulighed for omklædning og bad?

Måske skulle man tilbageføre noget af den obligatoriske bevægelsestid fra skoletiden til SFO/Klub, hvor effekten af bevægelse vil være større (jf. ovennævnte forskningsprojekt)...

²⁰ <http://www.folkeskolen.dk/530678/i-vordingborg-er-inklusion-og-heldagsskole-nu-hverdag> +

<http://www.folkeskolen.dk/530684/laererne-hvorfor-spurgte-de-aldrig-os> + <http://inklusion.nu/2013/06/bliver-foraeldre-og-born-inddraget-inklusionen/>

²¹ <http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/507089:Danmark--Elever-laerer-mest-af-den-gammeldags-laerer>

²² <http://videnskab.dk/krop-sundhed/fri-leg-er-vigtigere-end-organiseret-idraet>

6. Hvad med børnenes arbejdsmiljø, når de skal opholde sig mere på skolen?

(Indvendinger mod §1 lovforslagstekstens affatning af §15)

Vi finder det problematisk, at børnene nu skal opholde sig endnu flere timer i lokaler, som omkring halvdelen af de danske folkeskoleelever i forvejen hver dag oplever problemer med omkring larm eller støj, manglende ventilation og udluftning og dårlig rengøring. Faktorer, der i høj grad har betydning for elevernes læring, koncentration og faglige udbytte. Det viser en ny undersøgelse fra Dansk Center for Undervisningsmiljø²³. 20 % af de danske klasseværelser har faktisk så høje koncentrationer i CO₂, at børnenes evne til at tage rationelle beslutninger ifølge ny forskning bliver forringet til et 'dysfunktionelt niveau'²⁴.

Derfor bør det indføres i lovtæksten (og dermed følges op på det i praksis i kommunerne), at de fysiske rammer skal forbedres, så de lever op til rimelige standarder jf. ovenstående.

6.1 Problematiske toiletfaciliteter

At toiletforholdene på mange skoler ikke er gode, er vist ingen nyhed! Mere end halvdelen af eleverne synes, at toiletterne altid eller ofte er ulækre²⁵. På nogle skoler er toiletterne så ulækre eller misligholdte, at det går ud over børns helbred og skader deres blære. Ifølge Dansk Kontinensforening holder mange børn sig ganske enkelt indtil, de kommer hjem, og det er skadeligt – også på lang sigt. Foreningen får dagligt henvendelser fra bekymrede forældre²⁶.

Kommer flere børn mon til at opleve disse problemer, når de i fremtiden skal opholde sig længere tid på skolerne – hvis toiletforholdene fortsat er ringe?

Derfor bør det indføres i lovtæksten (og dermed følges op på det i praksis i kommunerne), at de toiletforholdene skal leve op til en rimelig standard. Fx en standard, som voksne ville acceptere på en arbejdsplads.

7. Bygger reformen på en forket præmis?

(Indvendinger mod afsnittet "Indledning" i "Bemærkninger til lovtæksten" s. 19)

Vi ønsker bestemt en god folkeskole for vores børn. Endda så god, som den kan blive... Men hele præmissen for reformbehovet er ikke korrekt:

TIMMS og PIRLS – målingerne viser, at de danske børn samlet set nu ligger i det internationale førerfelt i læsning og i den øverste tredjedel i matematik og naturfag. Men både Antorini og Statsministeren påstår fortsat, at de danske skoleelever klarer sig for dårligt. De argumenterer for skolereformens indførelse med argumenter om, at 15-17% af en årgang læser og regner for dårligt til at tage en ungdomsuddannelse. Men det er ikke sandt, for ca. 60% af de børn, der læser og skriver dårligst (iflg. PISA) gennemfører faktisk

²³ <http://www.arbejdsmiljoviden.dk/Aktuelt/Nyheder/2013/08/13-Lyd-lys-og-varme-paavirker-baade-laerere-og-elever>

²⁴ <http://ing.dk/artikel/hoejt-co2-niveau-i-danske-klassevaerelser-oedelaegger-indlaeringen-157918>

²⁵ <http://dcum.dk/undervisningsmiljoe/skoletolletter-2009>

²⁶ <http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-7623064:skoletolletter-skader-b%C3%B8rns-bl%C3%A6re.html>

en ungdomsuddannelse. Så maksimalt 6% af de elever, der ikke gennemfører en ungdomsuddannelse hører til i gruppen af fagligt svage elever! I øvrigt har 1/3 af dem taget en gymnasial uddannelse...²⁷

Selvfølgelig skal de svages faglighed (også) løftes. Men der er bare ikke evidens for, at skolereformen overhovedet vil gavne de elever, der hører til de fagligt svage, så de gennemfører en ungdomsuddannelse. Uanset hvor meget Undervisningsministeren gentager ord som "anderledes og varieret skoledag".

I øvrigt fastlægges grænsen for, hvornår en elev bliver betegnet som "funktionel analfabet" i PISA altid som et statistisk gennemsnit. 22 % af eleverne vil derfor altid ligge under dette internationale gennemsnit. "Man kan derfor ikke benytte PISA-scoringerne i læsning som indikatorer for, om de unge falder fra en ungdomsuddannelse. En lav score i PISA-læsning er ikke ensbetydende med manglende succes på ungdomsuddannelserne. Man kan ikke benytte scoringerne i PISA-matematik som indikator for, om de unge falder fra en ungdomsuddannelse. Man kan heller ikke benytte karaktererne fra 9. klasses afgangsprøve i problemregning som indikator for, om de unge falder fra en ungdomsuddannelse"²⁸.

7.1. Flere grunde end de faglige, når unge dropper ud af uddannelser

Hele 97 % af alle unge påbegynder allerede nu en ungdomsuddannelse – 85% gennemfører den. Men der er også andre væsentlige grunde end fagligheden, når en ung ikke gennemfører en ungdomsuddannelse: En undersøgelse lavet af Psykiatrifonden 30. juni 2011 på erhvervsskolerne konkluderer faktisk, at "Lavt selvværd, trivselsproblemer, familieanliggender og psykiske lidelser er i dag den største barriere for at gennemføre en ungdomsuddannelse" og altså ikke det faglige!²⁹
– 70% af frafaldet sker i øvrigt på erhvervsuddannelserne (hvor de unge har svært ved at finde praktikpladser. Hmmm, mon der kan være en sammenhæng?).

7.2 Kan reformen mindske betydningen af social baggrund?

Et af de politiske mål er (ifølge afsnittet "Bemærkninger til lovforslaget" s. 19) at mindske betydningen af social baggrund og bryde den social arv gennem uddannelse. Dette må formodes at ske ud fra en tænkning om, at mere tid sammen med andre i uddannelse, vil påvirke de udsatte børn positivt. At mennesker bliver mere lige gennem uddannelse. Men det er ifølge flere eksperter for snævert og ensidigt fokus på uddannelse som redskab til at dreje de udsatte børn- og unges livsbane.

At bryde negativ social arv handler (jf. punkt 7.1) også om at inddrage de udsattes forudsætninger for at tage en uddannelse, den førte boligpolitik, familiepolitik og socialpolitik. Ellers bliver effekten for ringe³⁰

En anden risiko ved reformen er, at man i sin jagt på lighed gør folkeskolen til en skole på "de svage"s præmisser. Det kan måske gøre privatskoler og friskoler til et attraktivt alternativ for forældre der, som os, ikke ønsker at lægge børn til et udokumenteret eksperiment eller en længere skoledag under disse rammer. Det udligner vel næppe betydningen af den sociale baggrund?

²⁷<http://www.dr.dk/P1/Detektor/Udsendelser/2013/04/10190637.htm> + <http://www.folkeskolen.dk/528578/den-danske-folkeskole---en-bragende-succes>

²⁸ http://www.tekno.dk/pdf/hoeringer/p05_pisa_hoering_rapport.pdf

²⁹ <http://www.dr.dk/Nyheder/Indland/2011/06/27/035646.htm>, http://www.uvm.dk/Aktuelt/~/_UVM-DK/Content/News/Udd/Folke/2012/Feb/~/_media/UVM/Filer/Udd/Folke/PDF12/120326%20faktaark%20reform.ashx

³⁰<http://www.information.dk/462466>

7.3 Kan vi bygge skole på et "skævt fundament" som PISA?

Målsætningen var, at de danske børn skulle ligge nr. 5 i PISA-undersøgelserne, men sidenhen er der sået stærk tvivl om, om PISA reelt kan bruges til at sige noget: Pisa-undersøgelserne viser nemlig ifølge professor i statistik, Svend Kreiner og hans internationalt anerkendte forskning, intet om elevernes faglige niveau i forhold til elever fra andre lande. Han mener ligefrem, at: "I det omfang uddannelsespolitikken er baseret på Pisa-undersøgelser internationalt, er den baseret på kviksand". Statistikprofessor Peter Allerup har tidligere kaldt PISAs resultater for "Rent gæsteri og helt uanstændigt", fordi halvdelen af svarerne i to ud af tre fag lavet af en computer ³¹.

- Hvis dét er korrekt, er præmissen og baggrunden for at ville indføre skolereformen (som der i øvrigt ikke er evidens for vil give et løft) jo helt skæv.

7.4 Er anvendelsen af de nationale test måltal omsonst?

Og for at det ikke skal være løgn, skal folkeskolen i den nye folkeskolereform åbenbart målstyres efter elevernes resultater i de nationale test ned på klasseniveau, der skal være centrale for dialog og opfølgning i forhold til udviklingen i elevernes faglige niveau. Men de nationale tests adaptive procedure har forskere imidlertid ikke mulighed for at lave brugbare evalueringer af, fordi de ikke kan få indsigt i data fra skoleelevernes testforløb ³². Burde man ikke være sikker på, at de nationale tests kan bruges på denne måde, før man styrer en hel folkeskole og skolereform efter deres resultater?

Ministeriet har ikke fremlagt nogen dokumentation for ovenstående på trods af anbefalinger fra et forsker-review af testen fra 2007 ³³

8. Hvad blev der af skolens dannelsesopgave?

(Indvendinger mod punktet "Politiske mål for reformen" og "Indsatsområder" i Bemærkninger til lovforslaget s. 19, der står i nogen kontrast til folkeskolens formålsparagraf ³⁴)

I skolereformoplægget får vi masser af form. Vi får et øget antal timer, faglige, understøttende og lektietimer. Og det er tydeligt, at folkeskolens målsætning fremover skal levere målbare resultater: børn, der klarer sig godt i læsning og matematik.

Men til dét formål kunne man have valgt at skrue på mange andre og mere enkle "knapper". For blot at nævne nogle enkelte eksempler:

- Fx John Hatties omfattende forskning om faktorer, der giver bedre resultater for eleverne,
- Eller rapporten "Input, Process and Learning in primary and lower secondary schools. A systematic review carried out for The Nordic Indicator Workgroup (DNI)" ³⁵, hvor danske og internationale forskere har påvist 11 forhold, der har betydning for elevernes læring i

³¹ <http://politiken.dk/uddannelse/ECE2006758/forsker-pisa-test-er-ubrugelig/> + <http://www.information.dk/265517>

³² http://www.folkeskolen.dk/532184/test-evaluering-giver-ingen-svar-paa-om-testene-duer?utm_source=newsletter

³³ <http://folkeskolen.dk/~1/7/63134-v7-reviewafdenationaleit-baseredetest.pdf> - side 62

³⁴ <http://www.uvm.dk/Service/Publikationer/Publikationer/Folkeskolen/2010/Faelles-Maal-2009-Elevernes-alsidige-udvikling/Folkeskolens-formaalsparagraf>

³⁵ "Input, Process, and Learning in primary and lower secondary schools. A systematic review carried out for The Nordic Indicator Workgroup (DNI)"

grundskolen og som politikere, skoleledere og lærere har mulighed for at ændre på.³⁶

- Indeklimaproblemer var også et oplagt sted at starte, da 20 procent af de danske klasseværelser har så høje koncentrationer i CO₂, at børnenes evne til at tage rationelle beslutninger ifølge ny forskning bliver forringet til et 'dysfunktionelt niveau'.³⁷

- Der findes desuden mange og flere parametre, der har betydning for børns læring – også de helt basale: søvn, kost, socioøkonomiske forhold, livsstil...

Men hvad skolen ellers skal indeholde og hvad dannelsesprojektet er i den skole, vi forventes at sende vores børn afsted til hver dag fra morgen til hen på eftermiddagen hele deres barndom, får vi meget lidt at vide om! Hvad er det, skolen skal give vores børn med af bagage i det samfund, vi lever i? Hvad er dens dannelsesprojekt? Hvad skal de lære, hvorfor og hvordan? Vi ved det ikke, for dens indhold er slet ikke diskuteret eller beskrevet. Der er bare foreslået en form. En form, der ingen garanti giver for godt indhold³⁸.

9. I har "glemt" at indrage de professionelle praktikere og forældre

Og så har vi ikke engang åbnet op for problematikkerne ved et ikke uvæsentligt punkt i hele denne skolereform-misere: de fagpersoner, der skal implementere reformtankerne i praksis, lærerne og pædagogerne, og de forældre, der skal lægge børn til reformen, er ikke blevet inddraget i udviklingen af reformen, hvorfor ingen reelt ved, om dens elementer kan lade sig gøre i praksis. Det står ellers højt og tydeligt i punkt 3 i lovttekstafsnittet "De politiske mål for reformen er": "3. at tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis."

- Med det in mente er det om muligt endnu mere usandsynligt, at reformen kan blive en succes og bidrage til kvalitetsundervisning/pædagogik for vores børn.

Besind jer og lav i stedet en god reform!

På vegne af de godt 4.200 medlemmer i gruppen 'Forældre imod den nye folkeskolereform'

Line Riiskjær Høi
Birkevej 17
8660 Skanderborg

³⁶ <http://edu.au.dk/aktuelt/nyhed/artikel/11-forhold-fremmer-skoleelevers-indlaering/>

³⁷ <http://ing.dk/artikel/hoejt-co2-niveau-i-danske-klassevaerelser-oedelaegger-indlaeringen-157918>

³⁸ <http://politiken.dk/debat/kroniken/ECE2065613/karakterdannelse-er-det-oversete-skoleprojekt/> +
http://www.kristeligt-dagblad.dk/artikel/500163:Kronik--Formaalet-med-en-heldagsskole-er-uigennemtaenkt_ +
<http://www.thomasaastruproemer.dk/analyse-af-regeringens-skoleudspil-gor-en-god-skole-bedre.html>